

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216202022
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2216202022.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. Š., T.. XX.XX.XXXX, dieťa bytom u matky, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: matka - C. M., T.. XX.XX.XXXX, W. XXX a otec - N. Š., T.. XX.XX.XXXX, U., M. XXXX/XX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s. r. o., Trenčín, Piaristická 46, o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na zvýšenie výživného **z a m i e t a** .

II. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a** .

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 16.02.2016 sa matka domáhala zvýšenia výživného otcovi k maloletému dieťaťu na sumu 200 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že na strane otca došlo k zmene jeho majetkových pomerov, prenajíma svoj byt, uzavrel manželstvo a kúpil byt v Trenčíne, pričom dieťa má právo zúčastňovať sa na úrovni rodiča. Navyše vzťah otca k dieťaťu sa nijako nezmenil, naposledy navštívil dieťa v marci 2015. K návrhu pripojila internetovú ponuku otca na prenájom jeho trojizbového bytu v Lehniciach a lekárske správy o zdravotnom stave dieťaťa.

(2) K návrhu matky sa vyjadril otec cestou právneho zástupcu tak, že žiadal návrh zamietnuť s odôvodnením, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného. V máji 2015 otec uzavrel manželstvo. Písomným podaním z 07.09.2016 navrhol výživné znížiť na 80 eur mesačne s poukazom na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť. V predmetnom podaní ďalej uviedol, že byt v Trenčíne nekúpil on, ale jeho manželka, ešte pred uzavretím manželstva. Náklady na bývanie v Trenčíne predstavujú 307,51 eur (hypotéka, elektrina, voda, poplatok do fondu opráv bytového Domu, TV), otec má ďalej mesačné výdavky na telefón 20 eur, cestovné do zamestnania do Bratislavy 100 eur, nepravidelné nocovanie vo vojenskej ubytovni u zamestnávateľa 216 eur. Náklady na byt v Lehniciach má 321 eur mesačne.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, rozhodnutím súdu k predchádzajúcej úprave výživného a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(4) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 10P/28/2014-63 zo dňa 05.02.2015 bolo otcovi (na návrh matky) zvýšené výživné na maloletého zo sumy 90 eur na sumu 100 eur mesačne od apríla 2014. V tom čase mal maloletý 2 roky, matka sa o dieťa celodenne starala na rodičovskej dovolenke, príjem mala z rodičovského príspevku (203,20 eur mesačne), poberala prídavok na dieťa (23,52 eur mesačne). Dieťa ako predčasne narodené malo lekárskou správou konštatované zdravotné problémy, spojené s

výdavkami na výživové doplnky 50 eur mesačne a cestovné náklady (kontroly u neurológa), pretrvávala uňho zvýšená chorobnosť, vyžadovalo si domáce rehabilitačné cvičenia (podľa D.). Otec vykázal príjem zo zamestnania, podľa výkazu zamestnávateľa mal príjem za obdobie od augusta 2013 do júla 2014 v priemere 795,38 eur mesačne, od septembra do decembra 2014 mal príjem v priemere 839,61 eur mesačne, vlastnil byt v Lehniciach.

(5) Matka vypovedala, že na jej strane sa od poslednej úpravy výživného zárobkové pomery nezmenili, naďalej je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok. Je nemajetná a s dieťaťom v súčasnosti býva u svojich rodičov, ktorým na bývanie prispieva 50 euro, niekedy však nevie zaplatiť ani túto sumu. Finančne ju podporujú práve rodičia. Zvýšili sa jej bežné výdavky na dieťa v súvislosti s oblečením a stravou, keďže rastie, naďalej s ním navštevuje imunológa a neurológa, výdavky na lieky má asi 15 eur mesačne, dieťa už nie je plienkované, mohlo by v krátkom čase nastúpiť do škôlky, ale iba na 4 hodiny, preto sa nemôže stále zamestnať. Podľa správy posudkového lekára (zo dňa 26.02.2016) je maloletý sledovaný na neurologickej ambulancii a imunoalergologickej ambulancii, nemá odporúčaný pobyt v kolektíve, jeho dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť. Ďalší posudok bude vystavený vo februári 2017.

(6) Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od poslednej úpravy výživného sa mu zvýšili výdavky na bývanie, pretože sa oženil a podieľa sa na nákladoch spojených s bývaním, vrátane hypotéky, čo predstavuje približne 350 eur mesačne. Bývajú s manželkou v byte patriacom podľa predloženého listu vlastníctva manželke, mesačné výdavky na bývanie predstavujú podľa otcom predložených dokladov: hypotéka - 169,51 eur, plyn - 30 eur, elektrina - 25 eur, voda a fond údržby a opráv - 52 eur, TV Magio a internet - 23,99 eur. Naďalej vlastní byt v Lehniciach, ktorý ponúka na predaj a na prenájom, výdavky s ním má spojené so splátkami na úveroch, ktorými byt nadobudol (hypotekárny úver 38.500 eur a úver na bývanie 13.500 eur) vo výške spolu 212,80 eur mesačne, elektrina 67,82 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur a voda 30 eur mesačne, k tomu platí poistenie bytu, daň z nehnuteľnosti a vývoz komunálneho odpadu. V súčasnosti ho prenajíma sa 142,80 eur mesačne, v ktorej v sume je započítaná elektrina 67,82 eur a voda 30 eur mesačne, ide o trojizbový byt + kuchyňa, kúpeľňa, s podlahovou plochou 44 m². Naďalej pracuje u toho istého zamestnávateľa, ktorý mu za obdobie od mája 2015 do apríla 2016 vykázal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 853,43 eur. Jeho manželka mala príjem okolo 500 eur mesačne, v súčasnosti je na materskej dovolenke, otcovi v auguste t. r. vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť - k mal. S..

(7) Dotazom na Obecný úrad v Lehniciach súd zistil, že obec prenajíma nájomné byty vo výmere 70 m² za 100 eur na mesiac a byty vo výmere 80 m² sa 236 eur na mesiac. Svedkyňa W. Y.Á. vo svojej výpovedi uviedla, že prenajíma byt od otca maloletého a nájomné platí v zmysle písomnej zmluvy 140 eur mesačne vrátane mesačných záloh na vodu a elektrinu s tým, že vyúčtované nedoplatky na spotrebu musí uhradiť nájomca. Samotné nájomné z dohodnutej čiastky predstavuje 45 eur mesačne. V byte bývajú piati - 3 dospelé osoby a 2 maloleté deti.

(8) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

(9) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(10) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

(11) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(12) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(13) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 zák. o rodine)

(14) Na opakované rozhodovanie o veci musí byť splnená hmotno-právna podmienka, ktorou je zmena pomerov. Táto sa môže prejaviť subjektívne, teda okolnosťami na strane povinnej alebo oprávnenej osoby, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Zmenou pomerov v zmysle § 78 sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pre určenie okamihu zmeny skoršieho súdneho rozhodnutia o výživnom pre dieťa nie je rozhodujúca doba začatia súdneho konania o novú úpravu výživného, ale doba, keď došlo k výraznej zmene pomerov. Pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku o výživnom musí byť preukázaný záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť aj výšku výživného. Nepostačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané. Účelom výživného je uhradzovanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb maloletého dieťaťa, ale aj všetkých potrieb prospešných pre jeho všestranný vývoj. Pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada aj na potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne potreby celkom náhodné.

(15) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k tvrdenej zásadnej zmene pomerov na strane rodičov ani dieťaťa (po jednom roku), ktorá by odôvodňovala zvýšenie výšky určenej vyživovacej povinnosti. Príjmové a majetkové pomery matky sa nezmenili, výdavky na dieťa, ani jeho odôvodnené potreby nevzrástli výrazným spôsobom. Zmenili sa pomery na strane otca, ktorý uzavrel manželstvo a narodilo sa mu z manželstva dieťa, ktoré zmeny by skôr odôvodňovali zmenu výživného smerom k jeho zníženiu. Tu však súd poukazuje na to, že podľa zaužívanej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu by malo byť výživné povinného rodiča na dieťa (resp. všetky deti) určené v rozsahu 20 až 25% z jeho vykázaného príjmu, čo v danom prípade predstavuje aktuálne rozsah 170 až 213 eur mesačne, ktorý rozsah v súčasnosti otcovi stanovené výživné pre maloletého Y. nedosahuje a preto je tu priestor na plnenie vyživovacej povinnosti k ďalšiemu dieťaťu bez toho, aby sa vznik novej vyživovacej povinnosti dotkol negatívnej zmeny výživného na staršie dieťa. Na základe uvedeného súd oba návrhy zamietol.

(16) K tvrdenému nezáujmu otca o maloletého Y. súd apeluje na otca s tým, aby prejavil snahu o vytvorenie citového vzťahu dieťaťa s otcom a snažil sa prekonať prípadné negatívne pocity z neúspešného partnerského vzťahu s matkou maloletého. Maloletému sa narodila sestra a časom postrehne, že ona má citovo sýtený vzťah s otcom, pričom jemu sa takého nedostáva. Rodičia sa musia naučiť vzájomne komunikovať, dieťa pre svoj zdravý vývin potrebuje kooperatívny vzťah medzi rodičmi, aj keď rodičia ako partneri spolu nežijú. Je na rodičoch, aby i v prípade rozpadu partnerského vzťahu vytvorili pre maloleté dieťa prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a najmä sa od oboch rodičov prirodzene učí ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať. Obaja rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na dieťa. Súd tiež apeluje na oboch rodičov, aby uprednostnili záujem dieťaťa nad svojimi záujmami a pokúsili sa v rodičovských otázkach dospieť k modelu, ktorý uprednostní záujmy dieťaťa a zároveň bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovnocenní.

(17) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)